

Enheten för produktsäkerhet
Eva Bernmark, 010-730 93 66
arbetsmiljoverket@av.se

ud.hi.remiss@regeringskansliet.se

Remiss av utkast till lagrådsremiss Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket berörs av de föreslagna ändringarna i lagtext som avser personlig skyddsutrustning. Arbetsmiljöverket vill lyfta fram följande:

- Arbetsmiljöverket vill se ett klagörande i lagen av eventuella formella krav på beslutet utöver vad som följer av förvaltningslagen.
- Arbetsmiljöverket anser att förslaget ska ändras så att marknadskontrollmyndigheten även får befogenhet att utföra oanmälda besök enligt artikel 14.4 d.
- Användning av material från arbetsmiljöinspektioner. Arbetsmiljöverket vill att lagstiftaren förtydligar vilka möjligheter marknadskontrollmyndigheterna har till att använda material insamlat inom annan tillsyn än marknadskontroll.

Arbetsmiljöverkets synpunkter på förslag till författningstext

Angående 1.6 *Förslag till lag om ändring i lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s*

förordning om personlig skyddsutrustning vill Arbetsmiljöverket framföra följande.

1. Befogenheter för att möjliggöra besök och överklagande av beslut om besök

Arbetsmiljöverket har i tidigare remissvar påpekat att besök av marknadskontrollmyndigheten i lokaler där allmänheten har tillträde inte är en sådan ingripande åtgärd att den är överklagningsbar. Som en följd av detta anser vi inte att det behöver fattas ett beslut om besök.

För sådana besök som är överklagningsbara ställde utredningen (SOU 2020:49) upp vissa formella krav på beslutet om besök.¹ Vi ser inga sådana krav i den här remissen. Vi vill se ett klargörande i lagen av eventuella formella krav på beslutet utöver vad som följer av förvaltningslagen.

Arbetsmiljöverket noterar att förslaget inte ger oss befogenhet att utföra oanmälda besök enligt artikel 14.4 d) i 2019/1020. Arbetsmiljöverket har tolkat dagens regler som att vi har den befogenheten. Även om förordning 765/2008 artikel 19.1 inte uttryckligen anger att marknadskontrollmyndigheterna får göra oanmälda besök så sägs det inte heller att de inte får göra det. Det skulle dessutom medföra en sådan begränsning av myndigheternas möjlighet till inspektioner att det skulle äventyra effektiviteten av regelverket. Att möjligheten till oanmälda besök ska ta hänsyn till proportionalitetsprincipen samt att medlemsstaterna kan sätta upp vissa gränser för genomförandet, till exempel föregående domstolsprövning (vilket utredningen valde att inte föreslå) är en annan sak. Det framgår inte heller, vad vi kan se, av 2019/1020 att artikel 14.4 d är annat än ett förtydligande av marknadskontrollmyndigheternas befogenheter. Arbetsmiljöverket anser därför att förslaget ska ändras så att marknadskontrollmyndigheten även får befogenhet att utföra oanmälda besök enligt artikel 14.4 d.

2. Användning av material från arbetsmiljöinspektioner

Som vi har framfört tidigare så är Arbetsmiljöverkets arbetsmiljöinspektion organisatoriskt en del av marknadskontrollmyndigheten. Vi framförde att det var oklart i utredningen om det är tillåtet att använda sådant material i en marknadskontrollprocess. Vi vill framföra att denna oklarhet kvarstår. I analogi med artikel 14.3 punkterna a och b så borde materialet från arbetsmiljöinspektioner vara tillgängligt för marknadskontrollmyndigheterna. I sig skiljer det sig inte från när allmänheten eller arbetsgivare gör en anmälan om farliga produkter förutom att arbetsmiljöinspektionen tillhör samma myndighet som marknadskontrollmyndigheten. Vi anser oss också ha mandat i dag för att använda material från arbetsmiljöinspektionen som grund för marknadskontrollärenden. Det medför att en begränsning av användningen av material från arbetsmiljöinspektionerna skulle begränsa inte bara vår marknadskontroll utan även andra marknadskontrollmyndigheters som också får del av material när de är berörda. Arbetsmiljöverket vill därför att lagstiftaren förtydligar vilka möjligheter marknadskontrollmyndigheterna har i den här situationen.

¹ Se 7§ förslag till lag (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i ovan nämnda utredning.

Frågan är relevant för all marknadskontroll som Arbetsmiljöverket genomför men är särskilt aktuell i vår pågående tillsyn av personlig skyddsutrustning inom hälso- och sjukvård i samband med vårt regeringsuppdrag inom covid-19. Vid inspektionerna är det möjligt att bristfällig personlig skyddsutrustning upptäcks och med marknadskontroll kan Arbetsmiljöverket systematiskt hindra att bristfälliga produkter finns på marknaden.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av generaldirektören Erna Zelmin-Ekenhem. I den slutliga handläggningen har även: Ställföreträdande generaldirektör Håkan Olsson, chefsjuristen Anna Varg, avdelningschefen Ywonne Strempl, enhetschefen Anna Johansson Norlén, sakkunniga Gun Fridfelt, Ove Sundin och juristen Martin Hedberg deltagit. Föredragande har varit Eva Bernmark.

Erna Zelmin-Ekenhem

Eva Bernmark

Kopia skickad till:
Arbetsmarknadsdepartementet